

Notat

MILJØMINISTERIET

Kort & Matrikelstyrelsen

Geografisk infrastruktur
J.nr. KMS-100-00041
Ref. Jr

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

1. Kommissionens forslag "Forordning./.../EF, der implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/2/EF for så vidt angår net tjenester", og
2. Kommissionens forslag til "Afgørelse./.../EF, der implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/2/EF for så vidt angår overvågning og rapportering"

Resumé

Gennemførelsesbestemmelserne om net tjenester samt overvågning og rapportering supplerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/2/EF af 14. marts 2007 om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire) bestemmelser om net tjenester og overvågning og rapportering.

Bestemmelserne om net tjenester indeholder de mere detaljerede tekniske krav for søge- og visningstjenesterne på EU's Inspire-geoportal og Danmarks Inspire geoportal. Bestemmelserne om overvågning og rapportering indeholder regler for EU-medlemslandenes overvågning af gennemførelsen og anvendelsen af direktivet, og hvad der skal rapporteres til Kommissionen.

1. Status

Kommissionen sendte den 28. november 2008 ovennævnte forslag til medlemmerne af Inspire Komitéen. Forslaget vedrørende net tjenester har hjemmel i art. 16, og forslaget vedrørende overvågning og rapportering har hjemmel i art. 21, stk. 4 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/2/EF af 14. marts 2007 om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire).

Forslagene skal til afstemning i Inspire-komiteen den 19. december 2008.

Komiteen træffer for så vidt angår forordningen om net tjenester afgørelse efter forskriftsproceduren med kontrol beskrevet i art. 5a i Rådets afgørelse 1999/468/EF, som ændret ved Rådets afgørelse 2006/512 af 17. juli 2006, jf. art. 22, stk. 3 i Inspire-direktivet. Hvis der i komiteen er kvalificeret flertal for forslaget, udsteder Kommissionen forordningen, efter at Parlamentet har gennemført en legalitetskontrol af forslaget. Opnås der ikke kvalificeret flertal i komiteen, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, og underretter samtidig Europa Parlamentet. Hvis der i Rådet er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Vedtager Rådet forslaget med kvalificeret flertal eller udtaler Rådet sig ikke inden en frist på højst to måneder, kan Kommissionen udstede forordningen, efter at Parlamentet har gennemført en legalitetskontrol af forslaget.

Forslaget til afgørelse om overvågning og rapportering skal behandles efter forskriftsproceduren beskrevet i art. 5 i Rådets afgørelse 1999/468/EF, som ændret ved Rådets afgørelse 2006/512 af 17. juli 2006, jf. art. 21, stk. 4 og art. 22, stk. 2 i Inspire-direktivet.

2. Formål og indhold

Inspire-direktivet (2007/2/EF) sætter rammerne for en europæisk infrastruktur for geografisk information. Infrastrukturen defineres ved følgende komponenter: metadata, geodatasæt og geodatatjenester, netjenester og netteknologier, aftaler om gensidig tilrådighedsstillelse, adgang og anvendelse samt koordinerings- og overvågningsmekanismer, processer og procedurer, der opbygges, drives eller stilles til rådighed i medfør af direktivet.

Der skal i medfør af direktivet udarbejdes gennemførelsesbestemmelser, som beskriver de tekniske specifikationer for en række af komponenterne, herunder netjenester og overvågning og rapportering.

2.1 Netjenester

Gennemførelsesbestemmelsen for netjenester omfatter søgetjenester og visningstjenester, to komponenter i det net af tjenester som Danmark i henhold til direktivets art. 11 skal oprette og drive. Begge tjenester bliver også tilgængelig for brugere på tværs af Europa via EU's Inspire-geoportal.

Gennemførelsesbestemmelserne for netjenesterne forventes tidligst at træde i kraft juli 2009. Søgning- og visningstjenesterne skal være i drift i en foreløbig udgave, 18 måneder efter at gennemførelsesbestemmelserne er trådt i kraft og den endelige tjeneste 24 måneder efter.

2.1.1 Søgetjeneste

Søgetjenesten skal anvendes til at finde generelle oplysninger om specifikke geodatasæt og geodatatjenester. Det skal ske ved søgning i de metadatasamlinger, som bliver etableret i de enkelte lande i henhold til art. 5 og 6 i direktivet. Det kan f.eks. dreje sig om oplysninger om indholdet i et geodatasæt eller funktionaliteten i en geodataservice, oplysninger om hvem der administrerer geodatasættet eller geodataservicen osv. Disse oplysninger skal efterfølgende bruges i andre tjenester, f.eks. visningstjenesten.

Miljøministeriet vil i overensstemmelse med Inspire-direktivets art. 11, stk. 1. litra a og § 4, stk. 1, nr. 1 i forslaget til lov om infrastruktur for geografisk information oprette og drive en central søgetjeneste.

De enkelte offentlige myndigheder, der administrerer geodatasæt og geodatatjenester, der er omfattet af direktivet, skal gøre deres metadata tilgængelige for den centrale metadataløsning enten i form af en kopi af metadata, der placeres i den centrale løsning, eller ved at tilknytte metadata via en netjeneste.

Brugerne kan få adgang til søgetjenesten via den danske eller den europæiske geoportal.

Gennemførelsesbestemmelserne for metadata, jf. Inspire-direktivets kapitel 2, er blevet behandlet efter forskriftsproceduren i overensstemmelse med tidsfristen i direktivets art. 5, stk. 4, der er fastsat til den 15. maj 2008. Ikrafttrædelse afventer alene, at kommissionen udsteder den nødvendige forordning.

2.1.2 Visningstjeneste

Visningstjenesten kan, ud fra de oplysninger der er fundet frem ved hjælp af søgetjenesten, hente kopier af de geodatasæt, som brugeren ønsker at se. Kopierne kan indeholde udvalgte datatemaer, f.eks. alle bygninger, der anvendes til erhverv og alle vandløb indenfor et bestemt geografisk område. Den enkelte kopi er i princippet "et digitalt billede".

Visningstjenesten vil indeholde funktionalitet, som gør det muligt, at "overlejre" "billeder", der omfatter det samme geografiske område. Det vil sige, at man kan danne ét "billede", som viser indholdet af alle de kopier, der er fundet frem. Herudover vil det være muligt at forstørre eller formindske billedet, at "bevæge sig rundt i billedet" osv. Hvis brugeren har behov for at få adgang til de enkelte dataelementer i "billedet" skal vedkommende anskaffe en kopi af datasættet. Gennemførelsesbestemmelserne for adgang til kopier af datasæt (download) kommer senere.

Visningstjenesten vil blive sammensat af en central visningstjeneste, der indeholder den funktionalitet, der er nævnt i Inspire-direktivets art. 11, stk. 1. litra b og decentrale tjenester, der gør det muligt at tilknytte de data, der er omfattet af direktivet, til den centrale visningstjeneste.

Miljøministeriet vil i overensstemmelse med Inspire-direktivets art. 11, stk. 1, litra b og § 4, stk. 1, nr. 2 i forslaget til lov om infrastruktur for geografisk information oprette den centrale visningstjeneste.

Den offentlige myndighed, der har data, der er omfattet af direktivet, skal oprette og drive den tjeneste, der giver adgang til de data, der er omfattet af direktivet, eller sikre at der er adgang fra en anden tjeneste.

2.2 Overvågning og rapportering

I henhold til Inspire-direktivets art. 21 skal EU-medlemslandene overvåge gennemførelsen og anvendelse af infrastrukturen for geografisk information. Endvidere skal EU-medlemslandene tilsende Kommissionen en rapport om gennemførelsen og anvendelse af deres infrastrukturer for geografisk information.

Rapporterne skal indeholde beskrivelser af:

- hvordan samordningen mellem leverandører og brugere af geodatasæt og geodatatjenester samt formidlende organer varetages, af forholdet til tredjeparter og organiseringen af kvalitetssikringen,
- hvordan offentlige myndigheder og tredjeparter bidrager til at få infrastrukturen for geografisk information til at fungere og til at samordne den,
- oplysninger om brugen af infrastrukturen for geografisk information,
- aftalerne mellem offentlige myndigheder om at stille data til rådighed for hinanden, og
- omkostninger og udbytte ved gennemførelse af Inspire-direktivet.

Den overvågning af udbygningen, anvendelsen og vedligeholdelsen af infrastrukturen for geografisk information, som miljøministeren skal foretage, bliver grundlaget for rapporteringen. Til brug for overvågningen definerer gennemførelsesbestemmelserne en række indikatorer og beskriver, hvordan de skal beregnes. Indikatorerne, der skal beregnes en gang om året, vil give et billede af udviklingen af den danske infrastruktur for geografisk information.

Som eksempler på indikatorer kan nævnes:

- I hvilket omfang findes der metadata for geodata og tjenester, og i hvilket omfang indeholder de den krævede information?
- Hvor stor en del af det nationale område er dækket af de geodatasæt, der er omfattet af de temaerne, der er nævnt i direktivets bilag I-III, og i hvilket omfang lever de op til specifikationerne?
- I hvilket omfang er data til rådighed for visning og download?
- I hvilket omfang benyttes de forskellige Inspire-tjenester?

Miljøministeriet vil i samarbejde med dataadministratorerne gennemføre den løbende overvågning og hvert tredje år udarbejde en rapport til kommissionen. Første rapportering skal være klar 15. maj 2010. Resultaterne skal offentliggøres på internettet eller tilsvarende medium.

3. Nærhedsprincippet

Målene med gennemførelsesbestemmelserne er henholdsvis at gøre det lettere at finde og se geo-data fra forskellige kilder på tværs af medlemslande og at overvåge den tekniske gennemførelse i de enkelte medlemslande. Målenes tværnationale aspekter kan således ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemslandene alene.

4. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslagenes lovgivningsmæssige konsekvenser:

Miljøministeren har fremsat forslag til lov om infrastruktur for geografisk information, der implementerer Inspire-direktivet i dansk ret. Loven forventes vedtaget den 9. december 2008. De to forslag til gennemførelsesbestemmelser vil supplere de tilsvarende bestemmelser i direktivet og dermed loven.

Med hensyn til implementering af forslagene i dansk lovgivning, er der ikke behov herfor for så vidt angår forslaget til netjenester, idet der er tale om en forordning, der vil være umiddelbart gældende i Danmark.

For så vidt angår forslaget til afgørelse om overvågning og rapportering skal disse regler implementeres i dansk lovgivning. Der er i forslaget til lov om infrastruktur for geografisk information bemyndigelse for miljøministeren til at udarbejde de nødvendige bestemmelser i en bekendtgørelse.

Forslagenes økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser.

Nettjenesten

Danmark har haft en central internetbaseret metadataservice i mange år. Den tilhørende søgetjeneste skal nu opgraderes til kravene i direktivet og gennemførelsesbestemmelserne. Miljøministeriet skal løse denne opgave, jf. § 4, stk. 1, i forslag til lov om infrastruktur for geografisk information. Den nødvendige ressourceindsats er begrænset.

Miljøministeriet opretter og driver også den centrale visningstjeneste. Den enkelte offentlige myndighed, der har data, der er omfattet af direktivet, skal selv etablere og drive den tjeneste, der giver adgang til myndighedens data, eller sikre at der er adgang til data fra en anden tjeneste.

Da danske offentlige myndigheder allerede anvender moderne metoder og teknologier på IT-området, herunder den teknologi der indgår i de omhandlede tjenester, forventes det, at omkostninger til etablering af de decentrale tjenester vil være af begrænset omfang. Det skønnes, at ca. 20 statslige institutioner administrerer data, der skal gøres tilgængelige via visningstjenesten.

Da kommunernes data kun er omfattet, hvis lovgivningen i øvrigt kræver indsamling eller udbredelse heraf, forventes det, at kommunerne kun bliver påvirket i meget begrænset omfang.

Overvågning og rapportering.

Miljøministeriet er ansvarligt for gennemførelsen og overvågningen af Inspire-direktivet. Ministeriet vil derfor forestå den årlige overvågning og den rapportering, der skal gennemføres hvert tredje år. Der vil i det omfang, det er muligt, blive udviklet et internetbaseret værktøj, som dels kan hente oplysninger fra de tjenester, der bliver sat i drift, og som dataadministratorerne kan benytte til inddatering af de supplerende oplysninger. Forslaget har ingen økonomiske konsekvenser.

Statsfinansielle konsekvenser.

Forslagene vurderes ikke at have væsentlige statsfinansielle konsekvenser, idet de afledte omkostninger er meget begrænsede.

Erhvervsadministrative konsekvenser.

Forslagene vurderes ikke at have erhvervsadministrative konsekvenser, da gennemførelsesbestemmelserne alene vedrører offentlige myndigheder.

Beskyttelsesniveau:

Forslagene berører ikke i sig selv beskyttelsesniveauet i Danmark.

5. Høring

Rammenotatet blev sammen med forslagene den 2. december 2008 sendt i høring i specialudvalget (miljø) med frist til den 5. december 2008. Der er ikke indkommet høringssvar.

6. Forhandlingssituationen

Udkastet til forordning og afgørelse har endnu ikke været forhandlet.

7. Regeringens holdning

Regeringens holdning er positiv, idet forslaget til nettjenesterne følger de samme teknologiske udviklinger, som de der ligger til grund for de danske udviklinger på områderne infrastruktur for geografisk information og digital forvaltning. Da ibrugtagningen af de forskellige teknologiske komponenter i Danmark tidsmæssigt er foran implementeringen af Inspire-direktivet, vil gennemførelsen af Inspire-direktivet primært påvirke standardiseringen på området.

Regeringens holdning er endvidere positiv i forhold til forslaget om overvågning og rapportering. Overvågning og rapportering en helt ny aktivitet og resultaterne af specielt overvågningen forventes at kunne understøtte fortsat udvikling af fælles offentlige løsninger.